

για την παράσταση της Κ. Ευαγγελάτου

α. της Σοφίας Καναούτη

Στην πρώτη της κάθοδο στην Επίδαυρο (2017), η Κατερίνα Ευαγγελάτου με την τραγωδία του Ευριπίδη, *Άλκηστις*, είχε πρόταση και άποψη: Η παράσταση τοποθετεί το έργο σε μία ανδροκρατούμενη στρατιωτική κοινωνία της νεότερης Ελλάδας, όπου η ζωή της Γυναίκας είναι σαφώς μικρότερης αξίας από εκείνη του Άνδρα και οι πολίτες δεν τολμούν να αντιταχθούν στις εντολές του αρχηγού τους.

Ήδη την εποχή που γράφτηκε (438 π.Χ.), η *Άλκηστη* ήταν ένα τολμηρό σχόλιο στους ηγέτες, αλλά και στον δεσμό του γάμου. Η παράσταση επιχειρεί να αναδείξει τη συνύπαρξη των δύο κόσμων του έργου, του ρεαλισμού και της ποίησης, του πικρού σαρκαστικού χιούμορ και της αγωνίας του ανθρώπου μπροστά στον

θάνατο. Η *Άλκηστη* είναι για εμάς ένα αδυσώπητο κυνικό δράμα που γελά σαρκαστικά.

Σκηνοθετικά, η Κ. Ευαγγελάτου παρουσιάζει τον Άδητο σαν ένα είδος δικτάτορα – οι υπηρέτες και ακόλουθοί του μέχρι που αποκτούν στρατιωτικό θήμα – γελοιοποιημένο, άλλοτε αυστηρό, συχνά αιωρούμενο, με το ένα πόδι στον αέρα, στο διηνεκές (δέκα-δεκαπέντε μακρά δευτερόλεπτα, στο ρυθμό της μουσικής/εμβατηρίου). Η κίνηση της Π. Απέργη συμπληρώνει τη σκηνοθετική πρόταση του στρατιωτικού πλαισίου, επαναλαμβάνοντας έναν ξεκάθαρο χαιρετισμό στην εξουσία του Ενός. Ειδική μνεία απαιτεί το κινησιολογικό πρότυπο της νεκρής Άλκηστις, που την παρουσιάζει σαν κούκλα με αποσπώμενα μέλη... . Με κοστούμια της δεκαετίας του '70 και στολές στρατιωτικές παρουσιάζονται όλοι, ακόμα και τα παιδιά της, που θρηνούν πάνω στο άψυχο σώμα της.

ΑΣΚΗΣΗ

Σε ποιες ιδέες/σημεία του κειμένου επιλέγει να εστιάσει η σκηνοθετική ματιά της Κ. Ευαγγελάτου; Με ποια σύγχρονη ιστορική περίοδο συνδέει το κείμενο και γιατί; Συμφωνείτε με αυτή την προσέγγιση ή όχι; Να δικαιολογήσετε τη γνώμη σας.

Πηγές:

<https://camerastyloonline.wordpress.com/2017/08/01/alkistis-tou-evrypidh-sto-arxaio-theatro-ths-epidayrou-apo-thn-katerina-evaggelatos-bravo-ki-efxaristoyme-ths-sofias-kanaoyth/>

<https://www.naftemporiki.gr/culture/623168/ainigmatiki-alkisti-pou-epistrefei-apo-ton-thanato/>

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

για την παράσταση της Κ. Ευαγγελάτου

β. της Όλγας Σελλά

“Ένας λόφος άμμου μας περίμενε στην ορχήστρα του αρχαίου θεάτρου (σκηνικά Εύα Μανιδάκη). Και δύο άνθρωποι από την ώρα που μπήκαμε τον έσκαβαν... Όπως σκάβεται το χώμα για μια ταφή... Και από εκείνη τη στιγμή, πριν την έναρξη της παράστασης, μπαίναμε ήδη στην ιστορία του Ευριπίδη. Πρώτος εμφανίζεται ο Απόλλων (ένας αγνώριστος Κώστας Βασαρδάνης) με ροζ κοστούμι, με μαλλί στυλιζαρισμένο, που παρέπεμπε οπωσδήποτε σε μία ελαφρότητα. Μας λέει την ιστορία του, και την ιστορία της Άλκηστης και του Άδμητου, μας ενημερώνει για τη μεσολάβησή του και κάπου εκεί έρχεται ο Θάνατος – Σωτήρης Τσακομίδης (με εμφάνιση αυστηρού δημοσίου υπαλλήλου ή μάλλον φοροεισπράκτορα, πάλι άλλων εποχών). Οι κινήσεις και των δύο, συνεπικουρούμενες από τη μουσική, κάπως καρτουίστικες.

Και μετά εμφανίζεται ο χορός. Οι μισοί ντυμένοι με στρατιωτικές στολές όλων των όπλων ή των σωμάτων ασφαλείας και οι άλλοι μισοί με ρούχα κανονικά, αλλά που σαφέστατα παρέπεμπαν στη δεκαετία του '70. Ο Άδμητος (Οδυσσέας Παπασπηλιόπουλος), η Άλκηστη (Κίττυ Παϊτατζόγλου) και τα δυο παιδιά τους ήταν στο πίσω μέρος, ετοιμάζονταν για κάτι, πάλι με μηχανιστικές, αφύσικες κινήσεις. Και όταν εμφανίστηκε ο Άδμητος, πάλι στολή στρατιωτικού φορούσε, και παράσημα. Και φυσικά αποκαλύπτει τον αυταρχισμό του, τον συντηρητισμό του, την αλαζονεία του, τον ναρκισσισμό του, αλλά και τη ρηχότητα αυτού του είδους της εξουσίας -όλα αυτά που έχει αυτός ο πραγματικά περίπλοκος χαρακτήρας, που αποδέχεται να πεθάνει η γυναίκα του αντί γι' αυτόν.

Η ιστορία συνεχίζεται, η Άλκηστη πεθαίνει, ο Άδμητος τσακώνεται με τον πατέρα του Φέρη (Γιάννης Φέρτης) σε μία από τις πιο απολαυστικές, αλλά και πολύ ουσιαστικές σκηνές της παράστασης, έρχεται μετά και ο Ηρακλής (Δημήτρης Παπανικολάου), με εμφάνιση Κουταλιανού ή Τζίμη του Τίγρη (εξίσου απολαυστική, και από τις πιο σημαντικές του έργου η σκηνή του Ηρακλή με τον υπηρέτη –Ερρίκο Μηλιάρη). Ο χορός στο διάστημα αυτό κάθε τόσο, συνεχίζοντας τις μηχανιστικές, σχεδόν σπαστικές κινήσεις (κίνηση Πατρίτσια Απέργη) δεν κάνει και τόσο εμφανή τον ρόλο του ως κριτής των γεγονότων, ως συμβουλάτορας, ως τη φωνή της σύνεσης ή της άρθρωσης της διαφορετικής σκέψης. Τα μέλη του χορού, ο δήμος δηλαδή, είναι διαρκώς υποταγμένα, σαν ηχώ της φωνής του Αδμήτου.

Στη διάρκεια της παράστασης, διακρίναμε στιγμές από την πορεία της σκηνοδέτιδας, αλλά και δάνεια στοιχεία από την ιστορία του θεάτρου. Έτσι, κάποια στιγμή ακούσαμε την εναρκτήρια φράση του «Φάουστ», είδαμε τη σκληρότητα και την ασφυξία που υπήρχαν στο «1984», είδαμε κάπως το σκηνικό του «Ιδομενέα», αλλά είδαμε και σκηνές που δύμιζαν δραματουργία του 19ου αιώνα. [...]

Ήταν μια παράσταση που ξεκίνησε απρόσμενα. Στην πορεία ξεκαθάρισε το στίγμα της και η οπτική της. Η οποία υπηρετήθηκε με επάρκεια και συνέπεια ως το τέλος. Και από τους ηθοποιούς και από τη σκηνοθετική ματιά. Όμως ήταν μια παράσταση που έδωσε περισσότερο χώρο στην πλευρά της σάτιρας και της αποδόμησης και απουσίαζαν σχεδόν εντελώς όλες οι πτυχές του δράματος. Κι αυτό ήταν το διαφορετικό, η ανατροπή στην ανάγνωση και στην πραγμάτωση, που έβαλε η Κατερίνα Ευαγγελάτου στην παράστασή της. Με επιμέρους μικρές ανατροπές, όπως ο ρόλος του χορού, όπως το ότι η Άλκηστη επιστρέφει μεν, αλλά άψυχη. Ένα νεκρό σώμα. Και απομάκρυνε μ' αυτόν τον τρόπο το αίσιον τέλος του έργου.

Πηγή:

<https://www.monopoli.gr/2017/08/31/reviews/eidame-parastaseis/157410/syn-plhn-alkhsth-toy-eyripidh-sto-archaio-theatro-epidayroy/>